

III.
REGNUM MORTUORUM.

Nro. 77.

Politica Mortuorum Colloquia.

F r u & u s b e l l i .

Elysium-Meum.-Die Martis 7 Oct. 1809. (Neqv. 20. Oct. 1809.)

Fatalia tempora homines depravant.

Pax, almæ quietis Dea, Elysium subit manu tenens *olivam*, pacemque Galliam inter & Austriam annuntiavit — Multæ umbræ mussitarunt, bellum prosequendum precantes. — „An vobis sinistra tempora continuari placet, stolidi! ajebat, & vesani! — perpendite: quid fatalibus temporibus ex homine fiat, quo di&to sequens documentum ex noni decimi seculi genio proferebat:

Mutari in melius, & deterius, opus libertatis est quidem, licetque homini ut primum libet, mutationem in cogitandi ratione suscipere, aut ad bonum, aut malum; at agendi ejus ratio ligata est — hæc ab externis ejus adjunctis, ab intrinseco rerum statu, ab omni quod in animos ejus agit, & quod complexum actionum ejus exhibet, pendet. Sæpe igitur numero bonum vult, at vis sensualitatis tanta est, ut optimam etiam voluntatem ad malum alliciat, probat quod rectum bonumque, & agit nihilominus contrarium. — Unde hoc quæso? cur intrinseca

voluntatis naturalis propensio non tam fortis potensque, ut quosvis externos boni obices superet? — homo per actionem externum mundum ingreditur, qua in eo mutationes producere vult, agit in homines, & hi vicissim in eum. Ex hoc tempore non amplius liber est, — ejus arbitrium ab externis adjunctis pendet, si hæc terrificæ malæque intendunt, tum omnia quæ eum circumstant in pravam vertuntur, tum terrificæ adjunctorum vi succumbere debet — vincitur, pila fortunæ est, publicisque eventis invitus abripitur. Infausta tempora partim physice, partim moraliter fatalia sunt. Caritas, inedia, fames, epidemia, bellum, devastationes per ignem, aquam, gladium, physica mala sunt, quorum sensus dolorem creat, mentem turbat, cor contrahit, magnanimitatem fugat, animumque nobilem, cupiditatem sui excitat, tamque cogitandi quam sentiendi pervertit rationem. Si omnes id genus malorum vexat, omnes ærumnæ, calamitatesque premunt, tum singuli de se solum solliciti sunt, omnis de aliorum infortunio participatio evanescit; homo sensus expertissimum, egoisticum maxime ens redditur, suæ solum conservandæ vitæ studens, parum curans, omnes hoc voto ferri, quosvis meliorem statum precari — Ita publice comparatis animis quivis aures obturat aliorum precibus, & si opem etiam ferendo esset, eam non fert, quantumvis levis impensa esset, quam ops deperceret, quia metu angitur, se quoque paulo-

post similem conditionem subitarum aut subire posse. Non amplius aliorum auxilii meminit, in quo genus suum agnoscit, verum suæ salutis vacat mediis, hæc duritiei cordis sui ratio, sævi repudii infelicium, atrocisque suiipsius studii. —

Physica proinde mala, principio depravant statum hominis, definiunt vñ judicandi, ei inhumanam directionem induunt, animum demum funditus corrumpunt. — Cogitatio & decretum ambo mali proles sunt, & nemo adversus defectum affectus, & egotismum salutis remedium novit, quo cuncti ejus malorum socii correpti sunt.

Moralia mala auctores habent homines; quos illi dolores & molestias mutuo accersunt, id ex eorum libertate promanat. Id genus mali præcipuum bellum est, devastatio ejus scopus, id comitantur enormia mala; campos florentissimos depascitur, centum milium facultates prostrernit, vitæ iis subsidia adimit, omnia in atrocissimam conjicit desolationem, pars hominum in egestatem detruditur, pars penitus se subducit, quodvis alienum infortunium surdis excipit auribus. Illi data opera in egestatem detrusi, cumque nihili pensi, nulla eorum ratio habita sit, animo deerevere aliis quoque non parcendi — omnia iis ademit, & ii adversus universum genus humanum conjurarunt. — Ab iis tranquillitatem & circumspæctum poscere animum, a partium studio alienum judicium atque æstimationem erga humanitatem expectare tan-

tundem foret, quantum turbinem placida
 explare velle voce, utrumque fieri nequit. —
 Ejus facultatem judicandi desperatio mode-
 ratur, ejus voluntatem contemptus. Cur alio-
 rum ratione duceretur, cum sui misereatur
 nemo? Cur auxilium, opem, ferre & salutem,
 eum atrox miles ejus fortunas facultatesque
 diripuerit, everterit, domum rapacibus flam-
 mis exposuerit, Conjugem dilectam, dulcem-
 que filiam prostituerit? — Id genus animo-
 rum dispositio, quosvis perniciosos affectus
 in pectore humano excitat, continuum ei præ-
 bet nutrimentum, roborat augetque ejus furo-
 rem, cumque semen mali innumerabile sit,
 illud nonnisi infeliciam interitu extirpari
 valet.

Alia pars mortalium bellum anxie, tacite
 & immisericorditer optans, privato solum e-
 molumento vacat. — Cura sui absorbet omnem
 eorum attentionem, cumque mali reticulo
 jam implicati sint, non datur amplius iis exi-
 tus. — Feliciora solum, melioraque tempo-
 ra, status, in quo plurimi melius se habent,
 & sorte sua contenti vivunt, quo quævis an-
 xietas de futura calamitate evertitur, cor eo-
 rum ad commiserationem, beneficentiam,
 philanthropiam revocat. — Bellum non modo
 amorem, quo mutuo amici junguntur, debi-
 litat, verum & æstimationem hominis reci-
 procam infirmiore reddat. — Nemo alteri
 opitulatur, si quis id facit, facit admodum
 invitus, quod ignoret, an non brevi post ipse
 cum gravissimo periculo non sit colluctaturus.

Quæ possidentur occultantur, fortunarum usus non fit, terræ opes mandantur, in qua absque foenere otiosæ delitescunt, — at nemo duriorrem conditionem experitur, quam qui in bello ob quampiam opinionem persecutionem patitur. Quivis, a quo opem & præsidium implorat, delicti cujusdam reum se existimat, si eum adjuvaret, aut reciperet, omnes ejus noti contractis eum humeris relegant, prudentiæ adhuc suæ applaudunt, gaudentque eum oculis suis subduci.

Quare infausta tempora, tempora Egoismi, denegationis opis humano generi salutaris, duritiei animi, superstitionisque sunt; quibusvis vitiiis pabulum præbent; contra cuiusvis virtuti fomitem subtrahunt. Cum hilaritate mentis apud plurimos homines commiseratio erga infortunium aliorum evanescit. Occasione communis miseriæ, & communio ris adhuc anxietatis quævis virtus in radice suffocatur, injuria vitium, & malitiâ dominium partiuntur orbis.

Feliciores solum tempora homines emendant — jucundi tantum dies fomitem virtutis alunt, anxiarum curarum carentia animum solum hominis dilatant, eumque tam gaudio, quam beneficio recipiendo aptum reddunt; qui adversa fortuna hominem emendare conatur profecto animum hominis ignorat, qui publicis calamitatibus injuriisque exacerbatus adversus malum armis malevolentis semet instruit.

At adversa tempora brevi evanescent, nova Pacis Epocha oritur, Lani clauduntur ædes, spes quietis impleantur. —

Jam die 18. h. m. Schaffaburgi nuncium ex Bello fonte. adpultit: pacem a D. a *Champagny* & Principe *Lichtenstein* die 14. hujus subscriptam esse.

Gallicæ quoque de 15. Oct. paginae proximum Imperatoris Parisiis adventum annunciant. Monitor, ajunt, hodie promulgat decreta Cæsarea de 1. h. m. quibus Ministro hædenu negotiorum internorum *C. Cretet*, petita muneris vacatio conceditur, eique successor *D. Cons. status C. Montalivet* denominatur. Vacans hac ejus promotione munus Gen. pontium & viarum publicarum Directoris Cæsareo de 2. h. m. Decreto Consiliario Status C. Mole delatum. Cum certitudine adfirmatur: Imperatorem brevi post ad Fontem bellaqueum adpulsurum. Nuncius subscriptæ die 14. h. m. inter Cæs. Maj. Galliæ, regem Italiæ, Protectorem Foederis Rhenani & Suam Cæs. Maj. Imperatorem Austriæ, Regem Hungariæ die 20. hujus Francofurti meridie 12 hora inter explosiones 50 tormentorum & pulsum campanarum omnium altissimo jussu solemniter promulgatus est.

Jam ergo quartum cum Austria bellum pace terminatum est, — hoc bellum memoriam veteris actionis in Germaniam ex parte Austriæ finem habuisse, offensivæ operationes ejus in principio declarabant — posteaquam vero ad Landshutum, Eckmühlam, Ratisbo-

nam offensivæ operationes in defensivas converteudæ fuissent, scopus quoque in irritum versus est. — argumenta strenuitatis alacritatisque durante hoc bello ex utraque pane numerosa in medium produci queunt; ast; argumenta Ingenii ex parte adeptionis scopi non eluxere. — Pax igitur est, & cum ea vindicata confirmatio novi in Germania systematis.

Triæ adhuc expeditiones bellicæ in Europæo Continente terminandæ restant. — Bellum Tyrolense potius bellica Episoda, quam veri nominis bellum, pace brevi componetur. Hispaniense ad hoc maximam durabilitatem opponens, absque dubio præcipua diversione finita, prospero effectu, & favente efficacia terminabitur; auxilium solum Angliæ tumultum hispanicum sustentat, experientiaque docet, quam parum Anglicanum auxilium in Continente valeat.

Tertium restat Turcicum cum Russis. Novissimi Petropoli de 27. Sept. nuncii Russorum amplos progressus memorant. Danubium eos trajecisse, atque ad ostia hujus fluminis communicationem inter utrumque litus sibi aperuisse, atque tutum effecisse. Anglicana auctoritas Turcas in hoc bello persequendo animat, qua infracta, Statibusque, quorum Turciam conservare summa politica ratio exigit, exigereque debet, eo rem perducentibus, ut Turcæ, quid sua reapse intersit, perspiciant, tum & tertio bello fini imponetur, hic temporis articulus non distat multum, politicusque eventorum Cursus bre-

vi eum accerset. — Tum Europæus Contiens omnibus tumultibus solutus respirabit, & si de bello sermo fuerit, eventus mari solum & quæ trans mare sita regione promanabunt, & Ephemerides eos vel vere, vel false commemorabunt.

Londino die 6. Octob. D. Percival heri occasione promotionis suæ ad dignitatem primarii Ministri regis manum osculatus est. — Lord Wilh. Bentink non videtur animum habere munus oblatum sibi amplectendi. Suspiciamur excessum venerationis ab eo non probari, quo Percevalius actus ad habentis re-publicæ potendum. D. Robertus Dundas Saunders repetit Hyberniam scriinia sua prius deserens, quam sigillum ministerii bellici adeptus. — Hujus eximii loco viri apud Ill. Locumtenentem Hiberniæ sufficitur D. Wellesley Polya Secretis olim Admiralitatis, quod munus D. Arbuthno obtenturus fertur.

Marchio Wellesley, qui artibus amicisui Canning secretum conclave subire non potuit antequam Hispanias petiisset, pro cui dubio dabit operam urbem repetendi, ut fortunæ amici sui Percevalii usum facere possit.

Dicitur D. Huskisson decedere; munusque suum Secretario thesaurarii D. Cooke, qui Lordio Casle a secretis, cessurus.